

February 10, 1972

**Protocol on cooperation and joint action between
the Soviet KGB and border guards and border
troops of the Czechoslovak Socialist Republic
regarding the inhibition of terroristic and hostile
actions in international aviation**

Citation:

"Protocol on cooperation and joint action between the Soviet KGB and border guards and border troops of the Czechoslovak Socialist Republic regarding the inhibition of terroristic and hostile actions in international aviation", February 10, 1972, Wilson Center Digital Archive, Archiv Bezpecnostnich Slozek
<https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/111636>

Summary:

The parties agree to exchange information regarding the assurance of safety in civil aviation and the prevention of terrorist and other hostile acts. Plans are laid to coordinate steps for ensuring safety in airports in the Soviet Union and the Czechoslovak Socialist Republic that are open for international flights and for flights between the two countries. All parties agree to exchange information on international, scientific and technical themes which interest the parties and raise the safety level of civil aviation transport.

Original Language:

Czech,Russian

Contents:

Original Scan

21 ~~00~~

SS9 21
SSSD 2005 S6

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 41/2005 Sb.

0061 - SSSR - 1985

Archiv bezpečnostních složek
 ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ (SVAZKU)
 dnem 1. 4. 2007, pokynem MV č. 27/2007

JITKA BÍLKOVÁ

.....
 přímení, jméno ..... podpis

5. května 2009

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

000000

~~VYHRAZENÉ~~~~T A J N Ě T~~

S ch v a l u j e :

S ch v a l u j e :

ministr vnitra
Československé socialistické
republiky

předseda Výboru Státní bezpečnosti
Svazu sovětských socialistických
republik

V. Vajnar
.....
Vratislav VAJNAR

[Signature]
.....
Viktor Michajlovič ČEBRIKOV

P R O T O K O L

o spolupráci a součinnosti mezi XIV. správou Sboru národní bezpečnosti a hlavní správou Pohraniční stráže a ochrany státních hranic Československé socialistické republiky a 4. správou a Hlavní správou pohraničních vojsk Výboru Státní bezpečnosti Svazu sovětských socialistických republik při zamezování teroristickým a jiným nepřátelským akcím na mezinárodních leteckých linkách

XIV. správa Sboru národní bezpečnosti, hlavní správa Pohraniční stráže a ochrany státních hranic Československé socialistické republiky a 4. správa a Hlavní správa pohraničních vojsk Výboru Státní bezpečnosti Svazu sovětských socialistických republik v souladu s Dohodou o spolupráci mezi federálním ministerstvem vnitra ČSSR a Výborem Státní bezpečnosti při Radě ministrů SSSR z 10. února 1972

- v zájmu dalšího prohloubení spolupráce a součinnosti při zamezování teroristickým a jiným nepřátelským akcím ve vztahu k civilnímu letectví ČSSR a SSSR se dohodly provádět v mezích své kompetence následující opatření :

- 2 -

Článek 1

XIV. správa Sboru národní bezpečnosti, hlavní správa Pohraniční stráže a ochrany státních hranic Československé socialistické republiky a 4. správa a Hlavní správa pohraničních vojsk Výboru Státní bezpečnosti Svazu sovětských socialistických republik (dále jen "strany") budou :

- a) vyměňovat si informace, týkající se zajišťování bezpečnosti civilního letectví a jeho ochrany před teroristickými a jinými nepřátelskými činy ;
- b) provádět koordinovaná opatření k zajištění bezpečnosti a stanovení režimu na letištích ČSSR a SSSR otevřených pro mezinárodní lety (dále "mezinárodní letiště ČSSR a SSSR") a v leteckém spojení mezi ČSSR a SSSR ;
- c) vyměňovat si informace s mezinárodní a vědeckotechnickou tematikou, které představují zájem pro obě strany a mohou napomáhat dalšímu zvýšení bezpečnosti civilní letecké dopravy.

Článek 2

Obě strany budou s cílem nepřipustit nepřátelské akce proti civilní letecké dopravě :

- a) organizovat a zajišťovat na mezinárodních letištích, kde je provozována civilní letecká doprava mezi ČSSR a SSSR, kontrolu cestujících a jejich zavazadel, nákladu a pošty shodující se s vnitřním zákonodárstvím ;
- b) provádět všechna nezbytná opatření k obraně před teroristickými a jinými nepřátelskými činy, namířenými proti činnosti civilního letectví obou států.

Článek 3

/1/ Obě strany se s cílem předcházet teroristickým a jiným nepřátelským akcím proti bezpečnosti civilního letectví a proti

- 3 -

letadlům leteckých společností obou států budou včas vzájemně informovat o skutečnostech, zjištěných během kontroly na mezinárodních letištích a o dalších informacích, získaných operativní cestou, týkajících se osob a okolností, které zajímají obě strany.

/2/ Vzájemná výměna informací, získaných podle odstavce 1 se bude uskutečňovat písemně, nebo telefonicky, stávajícími cestami spojení mezi oběma stranami; v mimořádných případech prostřednictvím kapitánů vzdušných dopravních prostředků.

Článek 4

/1/ Na žádost jedné ze strany se budou v nezbytných případech provádět zvláštní opatření ke kontrole, organizovat zesílená ochrana vzdušného dopravního prostředku druhé strany a důkladná kontrola cestujících a jejich příručních zavazadel před nástupem do letadla.

/2/ Příruční zavazadla, náklad, pošta a palubní zásobování budou podrobovány přísnější kontrole. V naléhavých případech bude před nástupem cestujících do letadla provedena prověrka příslušnosti zavazadel odpovídajících cestujícím.

/3/ Dožádaná strana bude v nezbytných případech provádět další opatření k zajištění bezpečnosti cestujících, posádky a letadla v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Článek 5

/1/ Boj s teroristickými a jinými nepřátelskými akcemi na mezinárodních letištích ČSSR a SSSR, namířenými proti letadlům druhé strany, organizuje a provádí vlastními silami a prostředky ta strana, na jejímž území se letadlo druhé strany nachází.

/2/ V mimořádných případech a po vzájemné dohodě ministra vnitra ČSSR a předsedy Výboru Státní bezpečnosti SSSR se boje

- 4 -

s teroristickými a jinými nepřátelskými činy mohou zúčastnit speciální skupiny, vyslané stranou, která je majitelem letadla.

Článek 6

Jestliže v průběhu kontroly budou zjištěny skutečnosti důležité pro zajištění bezpečnosti letadla za letu, musí být o nich informován kapitán letadla před odletem do vlasti. Současně musí být informováno oddělení pasové kontroly na letišti příletu.

Článek 7

Bude-li získán poznatek, že během letu nad územím jedné strany vzniklo nebezpečí, nebo došlo k mimořádné situaci pro letadlo druhé strany, informují se neprodleně orgány Státní bezpečnosti na letišti o přistání a obě strany provedou všechna nezbytná opatření v rámci jejich kompetence.

Článek 8

/1/ Styky, vyplývající z plnění úkolů podle tohoto Protokolu, budou uskutečňovány v souladu s citovanou Dohodou o spolupráci ze dne 10. února 1972 a podle ročních plánů styků obou stran.

/2/ Vzájemné styky, včetně předávání informací se budou uskutečňovat prostřednictvím útvarů pro mezinárodní styky federálního ministerstva vnitra ČSSR a Výboru Státní bezpečnosti SSSR.

Článek 9

Obě strany předpokládají, že na základě vzájemné dohody

- 5 -

se jejich zástupci zúčastní školně-výcvikových operací k zabránění teroristickým a jiným nepřátelským akcím ve vzdušných dopravních prostředcích.

Článek 10

Obě strany mohou po vzájemné dohodě doplnit, změnit nebo zrušit jednotlivá ustanovení tohoto Protokolu.

Článek 11

Protokol vstoupí v platnost dnem schválení ministrem vnitra ČSSR a předsedou Výboru Státní bezpečnosti SSSR a bude platit do té doby, dokud jej jedna ze stran nevypoví. O takovém rozhodnutí musí být informována druhá strana nejméně šest měsíců předem.

Tento Protokol byl vypracován ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a ruském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Náčelník XIV. správy
Sboru národní bezpečnosti
Československé socialistické
republiky

.....
plk. Zdeněk NĚMEC

Náčelník 4. správy
Výboru Státní bezpečnosti
Svazu sovětských socialistických
republik

.....
genpor. Jurij Vasiljevič STOROŽEV

Zástupce náčelníka štábu
Hlavní správy pohraničních vojsk
V-Stb SSSR

.....
genmjr. Jurij Georgijevič NICYN

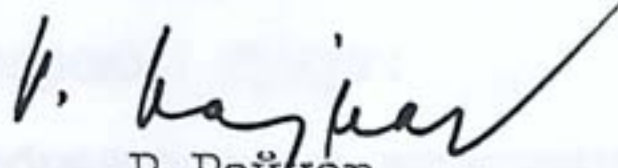
ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 2008 podle ustanovení § 7 odst. 3 zák. 412/2005 Sb.

VYHRAZENÉ

УТВЕРЖДАЮ

Министр внутренних дел
Чехословацкой Социалистической
республики

В. Вайнар

УТВЕРЖДАЮ

Председатель Комитета
государственной безопасности
Союза Советских Социалистических
республик

7.07.85 В.М. Чебриков

ПРОТОКОЛ

о сотрудничестве и взаимодействии между
I4 Управлением Корпуса национальной безопасности,
Главным управлением пограничных войск и
охраны госграницы ЧССР и 4 Управлением,
Главным управлением пограничных войск
Комитета государственной безопасности СССР
по предотвращению террористических и иных
враждебных акций на международных авиа-
линиях

I4 Управление КНБ, Главное управление погранвойск и охраны
госграницы ЧССР и 4 Управление, ГУПВ КГБ СССР

- в соответствии с Соглашением о сотрудничестве между
ФМВД ЧССР и КГБ при Совете Министров СССР от 10 февраля 1972 года
- в интересах дальнейшего углубления сотрудничества и взаи-
модействия по предотвращению террористических и иных враждебных
акций в отношении гражданской авиации ЧССР и СССР решили осуществ-
лять в пределах своей компетенции следующие меры:

Статья I.

14 Управление КНБ ЧССР, Главное управление пограничных войск и охраны госграницы ЧССР, 4 Управление КГБ СССР, ГУПВ КГБ СССР (далее стороны) будут:

а) обмениваться информацией по вопросам обеспечения безопасности и защиты гражданской авиации от террористических и иных враждебных акций;

б) проводить скоординированные мероприятия по обеспечению безопасности и установленного режима в аэропортах ЧССР и СССР, открытых для международных полетов (далее "международные аэропорты ЧССР и СССР"), и в гражданском воздушном сообщении между ЧССР и СССР;

в) обмениваться информацией по международным и научно-техническим проблемам, которые представляют интерес для обеих сторон и могут способствовать дальнейшему повышению безопасности гражданских воздушных сообщений.

Статья 2.

Обе стороны с целью недопущения враждебных акций против гражданских воздушных сообщений:

а) организуют и обеспечивают в международных аэропортах, где осуществляется гражданское воздушное сообщение между ЧССР и СССР, соответствующий внутреннему законодательству контроль пассажиров, их ручной клади, багажа и почты;

б) проводят все необходимые мероприятия по защите от террористических и иных враждебных действий, направленных против деятельности гражданской авиации обоих государств.

Статья 3.

1. Обе стороны с целью предупреждения террористических и иных враждебных акций в отношении безопасности гражданской авиации и самолетов авиакомпаний обоих государств, будут своевременно информировать друг друга о фактах, выявленных в ходе контроля в международных аэропортах, и сведениях, полученных оперативным путем, касающихся лиц и обстоятельств, представляющих взаимный интерес.

2. Взаимный обмен информацией, полученной в соответствии с п.1, будет осуществляться письменно или по телефону, по имеющимся между обеими сторонами каналам, в чрезвычайных случаях через командиров воздушных судов.

Статья 4.

1. По просьбе одной из сторон в необходимых случаях проводят специальные мероприятия по контролю, организуют усиленную охрану воздушных судов другой стороны и необходимый досмотр пассажиров и ручной клади при посадке в самолет.

2. Ручная кладь, багаж, почта и бортовое питание в необходимых случаях подвергаются более тщательному контролю. Перед посадкой пассажиров в самолет может быть также осуществлена проверка принадлежности багажа соответствующим пассажирам.

3. Сторона, к которой поступает просьба, проводит все необходимые мероприятия по обеспечению безопасности пассажиров, экипажа и самолета в соответствии с внутренними законодательными актами.

Статья 5.

1. Борьбу с террористическими и иными враждебными акциями в международных аэропортах ЧССР и СССР, направленных против самолета другой стороны, организует и проводит собственными силами и средствами та сторона, на территории которой находится самолет.

2. В чрезвычайных случаях по согласованию с Министром внутренних дел ЧССР и Председателем КГБ СССР в борьбе с террористическими и иными враждебными акциями могут принимать участие специальные группы, высылаемые стороной, которая является владельцем воздушного судна.

Статья 6.

При получении в ходе контроля данных, имеющих значение для обеспечения безопасности полета воздушного судна, об этом должен быть информирован командир корабля другой стороны перед отлетом на родину. Одновременно должно быть информировано подразделение паспортного контроля в аэропорту прибытия.

Статья 7.

При поступлении сообщения о том, что во время полета над территорией одной из сторон возникла опасность или чрезвычайная ситуация на воздушном судне второй стороны, незамедлительно информируются органы госбезопасности в аэропорту, где должна быть произведена посадка, и обе стороны проводят все необходимые мероприятия в рамках их компетенции.

Статья 8.

1. Встречи, вытекающие из выполнения требований настоящего Протокола, проводятся в соответствии с Соглашением о сотрудничестве между ФМВД ЧССР и КГБ при Совете Министров СССР от 10 февраля 1972 года и годовыми планами встреч обеих сторон.

2. Взаимные рабочие встречи, в том числе передача информации, будет осуществляться через отделы международных отношений Федерального Министерства внутренних дел Чехословацкой Социалистической республики и Комитета государственной безопасности Союза Советских Социалистических республик.

Статья 9.

Обе стороны предполагают, что на основе взаимной договоренности их представители будут участвовать в совместных учебно-тре-

нировочных операциях по предотвращению террористических и иных враждебных акций на воздушных судах.

Статья IО.

Обе стороны по взаимной договоренности могут изменить или исключить отдельные положения настоящего Протокола.

Статья II.

Протокол вступает в силу в день его утверждения Министром внутренних дел ЧССР и Председателем КГБ СССР и будет действовать до тех пор, пока одна из сторон не отменит его. О таком решении должна быть информирована другая сторона не менее чем за 6 месяцев.

Протокол составлен в двух экземплярах, каждый на русском и чешском языках, при этом оба текста имеют одинаковую силу.

Начальник I4 Управления
Корпуса национальной безопасности Чехословацкой Социалистической республики
полковник

Зденек Немец

Начальник 4 Управления Комитета
госбезопасности Союза Советских
Социалистических республик
генерал-лейтенант

Сторожев Ю.В.Сторожев

Заместитель начальника штаба
погранвойск Комитета госбезопасности
Союза Советских Социалистических
республик
генерал-майор

Ю.Г. Ницын

17 июля 1985 года

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.